

IES FLIX	PROGRAMACIÓ DE LA MATÈRIA	2n ESO
Departament: Educació Física	Educació Física	Codi: LC Curs: 2008 2009

1. RELACIÓ D'UNITATS

UNITAT 1: L'ESCALFAMENT

1.- OBJECTIUS

- Conèixer els efectes de l'escalfament i les pautes que cal seguir.
- Valorar la necessitat de fer un escalfament abans de realitzar una activitat física.
- Diferenciar entre un escalfament general i un d'específic
- Saber dirigir un escalfament general i específic.
- Respectar el material i les instal·lacions, i les normes pròpies de les activitats.
- Identificar els objectius de l'escalfament i recopilar activitats, estiraments i exercicis de mobilitat articular apropiats per a l'escalfament.
- Incrementar el nivell individual de condició física per millorar la salut.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. Concepte d'escalfament.

1.1 Efectes sobre l'organisme (activació de la funcionalitat muscular, estimulació de les qualitats nervioses i preparació psicològica)

2. Tipus d'escalfaments.

2.1 Escalfament general:

2.1.1 Exercicis globals

2.2.2 Exercicis de mobilització de les articulacions

2.2.3 Exercicis d'elasticitat de la musculatura

2.2 Escalfament específic

2.2.1 Exercicis tècnics o preparatoris

2.2.2 Exercicis de flexibilitat específica.

- **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica, i podran seguir un model de fitxa que conté exercicis d'escalfament general i específics.

Realitzat per Biel Pubill Soler	Revisat Departament d'Educació física	Curs 08-09
Signatura	Signatura:	Pàgina 1 de 24

- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge, demanant-los com a mínim:
 - Saber algun efecte positiu de l'escalfament en el cos.
 - Conèixer els tipus d'escalfament.
 - Saber els exercicis que es poden fer a l'escalfament general i específic.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar l'escalfament abans de començar les activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valorar l'activitat física com una manera de preservar la salut.
- Conèixer les possibilitats i les carències d'un mateix.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Tots els alumnes faran les mateixes activitats d'escalfament a l'aula, a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis d'escalfament a les seves capacitats..
- Als alumnes se'ls facilitarà una fitxa d'escalfaments generals i específics que hauran de conèixer per tal de realitzar, progressivament, un escalfament de forma autònoma.
- El professor dirigirà les classes sobre l'escalfament a través d'una metodologia directiva, mitjançant l'assignació de tasques. Al començament serà molt directiva, però com que l'escalfament és un contingut present durant tot el curs i la resta de cursos, progressivament es donarà més autonomia a l'alumne/a.
- L'escalfament és comú per a tots els alumnes i es farà pràcticament a totes les sessions de tots els cursos.
- Es practican els dos tipus d'escalfament a classe: el general i específic.
- El professor ensenyarà un seguit d'exercicis d'escalfament general per tot el trimestre. Progressivament els alumnes, autònomament, aniran dirigint les sessions d'escalfament. La realització i direcció de l'escalfament és un 10% de la nota.
- També es realitzaran 3 escalfaments específics diferents per a la pràctica d'aquests 3 esports / jocs col·lectius: handbol, bàsquet i rugbi/futbol americà.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Saber els tipus d'escalfament i els exercicis que es poden fer a cada part.
 - Aprendre a realitzar i dirigir els exercicis de l'escalfament general.
 - Saber proposar un mínim de 8 exercicis d'escalfament general i 4 exercicis d'escalfament específic per els jocs i esports següents: handbol, bàsquet i rugbi/futbol americà..
 - Realitzar i participar a l'escalfament amb interès i la intensitat adequada.
 - Presentació d'un recull d'exercicis d'escalfament i estiraments que contingui un mínim de 8 exercicis d'escalfament general i 4 exercicis d'escalfament específic per els jocs i esports següents: handbol, bàsquet i rugbi/futbol americà.
-
- **Atenció a la diversitat**
 - Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge faran la prova de conceptes amb ajut de la fitxa d'exercicis d'escalfament que els haurem lliurat a l'inici del tema.

UNITAT 2: LA CONDICIÓ FÍSICA

1.- OBJECTIUS

- Saber el concepte de condició física i el tipus de qualitats físiques.
 - Conèixer, identificar i diferenciar les qualitats físiques bàsiques (resistència, flexibilitat, força i velocitat).
 - Conèixer el concepte i els tipus de resistència (aeròbica / anaeròbia)
 - Conèixer el concepte de flexibilitat i dels elements que la determinen.
 - Respectar les normes higièniques i de seguretat en l'ús d'instal·lacions i en la pràctica d'activitat física.
 - Conèixer el concepte i els tipus de força (força-resistència, força explosiva i força màxima)
 - Conèixer el concepte i els tipus de velocitat (de reacció, de desplaçament i gestual)
 - Millorar les qualitats físiques bàsiques a través de jocs.
-
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2.- CONTINGUTS

1. Concepte de condició física.

2. Diferenciació de les qualitats físiques bàsiques.
3. Concepte i tipus de resistència.
4. Concepte de flexibilitat, elements que la determinen i tipus.
5. Concepte i tipus de força.
6. Concepte i tipus de velocitat

- **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es farà una adaptació als alumnes amb més dificultat d'aprenentatge, tanmateix hauran de:
 - Conèixer i saber identificar les qualitats físiques bàsiques.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports de resistència.
 - Saber diferenciar la resistència aeròbica i l'anaeròbia.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports on sigui predominant la flexibilitat.
 - Saber diferenciar la força-resistència, la força explosiva i la força màxima.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports on sigui predominant la força.
 - Saber diferenciar la velocitat de reacció, de desplaçament i gestual.
 - Saber posar exemples o identificar exercicis, jocs o esports on sigui predominant la velocitat.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar l'escalfament abans de començar les activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Valorar l'activitat física com una manera de preservar la salut.
- Conèixer les possibilitats i les limitacions pròpies i alienes.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.
 - Les classes teòriques es realitzaran puntualment, com a introducció als temes a tractar. Es demanarà als alumnes preguntes concretes del tema que coincidirán amb les que es posaran a la prova escrita.
 - La metodologia a les sessions de condició física seran directives, a través del comandament directe i l'assignació de tasques.
 - Bàsicament s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per millorar les qualitats físiques bàsiques.
 - La flexibilitat es desenvoluparà sobretot a través de l'assignació de tasques.
 - Sempre al començament de la classe es farà l'escalfament.
 - S'han de potenciar les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de condició física.
 - Tots els alumnes faran les mateixes activitats a l'aula, tot i que es poden establir grups homogenis per nivell en determinades activitats.
- (*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6.- CRITERIS D'AVUACIÓ

- Valorar el nivell de cada qualitat motriu.
 - Fer un seguiment diari del volum de treball realitzat pels alumnes
 - Valorar les actituds de participació, generositat en l'esforç i cooperació durant les sessions.
 - Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.
 - Presentació del recull de jocs, esports o activitats físiques realitzades en aquest tema, seguint el model de fitxa facilitat a inici de curs en el qual hi ha de constar el nom del joc, el material emprat, el nombre de participants, l'explicació del mateix i un dibuix esquemàtic que l'identifiqui.
- **Atenció a la diversitat**
 - Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge faran també la prova de conceptes però podran realitzar aquesta prova consultant el llibre.
 - També hi pot haver alumnes que facin menys preguntes que la resta de companys.
 - La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà la condició física en funció de les capacitats de cada alumne.

UNITAT 3: EL RUGBI I EL FUTBOL AMERICÀ

1.- OBJECTIUS

- Conèixer els conceptes bàsics del rugbi i del futbol americà.

- Conèixer quines són les habilitats motrius bàsiques (desplaçaments) en els esports el rugbi i el futbol americà
 - Treballar aquestes habilitats a través del rugbi i futbol americà
 - Conèixer quines són les destreses motrius bàsiques: llançaments i recepcions del rugbi i futbol americà
 - Millorar i combinar les habilitats motrius com a base per posar en pràctica les tècniques i destreses específiques més adequades en els esports col·lectius.
 - Cooperar amb els companys i companyes en situacions reals de pràctica.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2.- CONTINGUTS

1. Origen del rugbi i del futbol americà
2. Característiques i particularitats d'ambdós esports/jocs
3. Tècnica de passades amb les mans i els peus
4. El reglament
5. Faltes i sancions

- **Atenció a la diversitat**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar com hem dut a la pràctica el rugbi i el futbol americà.
 - Saber les principals característiques d'aquests esports
 - Saber les faltes més importants

CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.

- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquesta unitat gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles del joc i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.
- En aquesta activitat no hi haurà classe teòrica, s'explicarà la normativa i les característiques del joc en una situació de pràctica motriu.

(* En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVALUACIÓ

- Valorar el treball en totes les sessions.
- Valorar el treball en equip en atac i en defensa.
- Valorar les actituds de participació, la generositat en esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

- Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.
- La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 4: ACTIVITATS DE LLUITA

1. OBJECTIUS

- Conèixer els principals esports de lluita a nivell teòric
 - Practicar diferents jocs de contacte i lluita
 - Conèixer la història de les activitats de lluita.
 - Conèixer les habilitats motrius pròpies de la lluita i les seves característiques.
 - Conèixer les característiques principals i diferenciadores de les principals activitats de lluita.
 - Posar en pràctica aspectes normatius d'algun esport de lluita com ara el bac o el sumo
 - Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del sumo
 - Participar en els jocs proposats.
 - Acceptar els resultats en la pràctica dels jocs i esports de lluita
 - Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

- 1 Els jocs i esports de lluita
2. Breu història origen d'alguns esports de lluita
3. Conèixer els diferents tipus d'esports de lluita i saber classificar-los.
4. Jocs tradicionals de força i lluita

• **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar les principals regles d'un esport de lluita i el reglament de dos jocs tradicionals de força i lluita

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'algun esport de lluita proposat (sumo)

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquesta unitat gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles del joc i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Hi haurà una classe teòrica on s'explicarà la normativa i les característiques del joc.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants de l'esport de lluita proposat
- Conèixer els fonaments tècnics de l'esport de lluita proposat.
- Aplicar les normes i regles pròpies dels jocs tradicionals de lluita proposats.
- Acceptar els resultats en la pràctica dels jocs i esports de lluita.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne.

UNITAT 5: L'HANDBOL I EL TOUCH-BALL

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants de l'handbol i el touch-ball.
 - Conèixer els fonaments tècnics i tàctics de l'handbol i el touch-ball.
 - Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics de l'handbol i el touch-ball.
 - Aplicar les normes i regles pròpies de l'handbol i el touch-ball.
 - Conèixer quines són les habilitats motrius bàsiques (desplaçaments) en l'handbol i el touch-ball
 - Conèixer quines són les destreses motrius bàsiques: llançaments i recepcions de l'handbol i el touch-ball
 - Millorar i combinar les habilitats motrius com a base per posar en pràctica les tècniques i destreses específiques més adequades en els esports col·lectius.
 - Participar en els jocs proposats.
 - Acceptar els resultats en la pràctica de l'handbol i el touch-ball.
 - Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
 - Rentar-se després de practicar una activitat física.
 - Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1 El handbol

1.1 Breu història. Conèixer l'origen i evolució històrica del joc

1.2 Conèixer els aspectes més importants del reglament

1.3 Fonaments tècnics i tàctics de l'handbol

2 El touch-ball

2.1 Conèixer els aspectes més importants del reglament

2.2 Fonaments tècnics i tàctics del touch-ball

• **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar les principals normes i regles del handbol i el touch-ball.
- Saber les faltes més importants..

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquests esports.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquest joc gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles del joc i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Hi haurà una classe teòrica on s'explicarà la normativa i les característiques del joc.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants de l'handbol i el touch-ball
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics de l'handbol i el touch-ball.
- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics de l'handbol i el touch-ball..

- Aplicar les normes i regles pròpies de l'handbol i el touch-ball..
- Acceptar els resultats en la pràctica de l'handbol i el touch-ball..
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

UNITAT 6: EL BÀSQUET

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants del bàsquet.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics del bàsquet.
- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del bàsquet.
- Aplicar les normes i regles pròpies del bàsquet.
- Conèixer quines són les habilitats motrius bàsiques (desplaçaments) en el bàsquet
- Conèixer quines són les destreses motrius bàsiques: llançaments i recepcions del bàsquet
- Millorar i combinar les habilitats motrius com a base per posar en pràctica les tècniques i destreses específiques més adequades en els esports col·lectius.
- Participar en els jocs proposats.
- Acceptar els resultats en la pràctica del bàsquet.
- Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
- Rentar-se després de practicar una activitat física.
- Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

- 1 El bàsquet
- 2.3 Breu història
- 2.4 Reglament
- 2.5 Fonaments tècnics i col·locació dels jugadors

- **Atenció a la diversitat**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.

- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar les principals normes i regles del bàsquet
- Saber les faltes més importants..

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquests esport.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquest joc gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles del joc i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Hi haurà una classe teòrica on s'explicarà la normativa i les característiques del joc.

(* En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants del bàsquet
 - Conèixer els fonaments tècnics i tàctics del bàsquet.
 - Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del bàsquet..
 - Aplicar les normes i regles pròpies del bàsquet.
 - Acceptar els resultats en la pràctica del bàsquet.
 - Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
 - Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.
-
- **Atenció a la diversitat.**
 - A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

UNITAT 7: LES ACTIVITATS RECREATIVES

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Executar coordinadament els gestos tècnics dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Aplicar les normes i regles pròpies dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Conèixer nous jocs i activitats recreatives com el frisbee, el floorball, el trinquet o el shoot-ball.
- Participar en els jocs proposats.
- Acceptar els resultats en la pràctica dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Saber les parts d'una bicicleta i conèixer el funcionament dels canvis de marxa
- Reconeixement i realització d'activitats en el medi natural per a la millora de la condició física i la recreació.
- Respecte i valoració del medi natural com a espai idoni per a la realització d'activitats físiques.
- Cerca prèvia d'informació sobre l'indret, natural o urbà, en què es desenvolupin les activitats.
- Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
- Rentar-se després de practicar una activitat física.
- Respecte el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.

- **Atenció a la diversitat.**

- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. La bicicleta.
Saber els tipus de bicicleta.
Saber l'equipament per anar en bicicleta.
2. El disc volador o frisbee.
Saber en què consisteix el joc del frisbee
3. L'hoquei patins i el floor-ball.
Conèixer les modalitats d'hoquei.
Conèixer els aspectes més rellevants de la història de les diverses modalitats d'hoquei..
Conèixer els punts del reglament i els fonaments tècnics i tàctics de l'hoquei herba, hoquei patins, hoquei gel, hoquei línia, hoquei sala i el floorball.
4. El trinquet.
Saber en què consisteix el joc
5. El badminton.
Saber en què consisteix el joc del badminton
- 6 Excursionisme
Saber muntar una tenda i conèixer les principals i bàsiques nocions de l'excursionisme

- **Atenció a la diversitat**

- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar com hem jugat al badminton, al trinquet i/o al floorball.
- Saber realitzar alguns jocs per a escalfar abans de practicar dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta i shoot-ball.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquests jocs i/o esports.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.
- Respecte a l'entorn

Projecte d'esport a l'escola.

- Aplicar els hàbits higiènics després de realitzar activitats d'esport a l'escola

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.

- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de les classes tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- En aquests jocs gairebé sempre es faran grups mixtos per la pràctica de jocs per potenciar els valors que la diversitat aporta (tolerància, cooperació, models, etc.).
- Durant les sessions es faran grups homogenis i heterogenis per la realització dels exercicis, segons convingui i decideixi el professor.
- Es fomentarà el respecte per les regles dels jocs i, sobretot, el joc net (respecte als adversaris)
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats..
- Si és possible es farà una sortida de dos dies a la muntanya per tal de treballar in situ els conceptes relacionats amb l'excursionisme –muntar tendes, orientació...)
- En aquesta activitat no hi haurà classe teòrica, s'explicarà la normativa i les característiques del joc en una situació de pràctica motriu.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball..
- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball..

- Aplicar les normes i regles pròpies dels jocs: badminton, hoquei sobre patins, floorball, trinquet, frisbee, bicicleta, excursionisme i shoot-ball.
- Acceptar els resultats en la pràctica dels esmentats jocs.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorada seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 8: EL BEISBOL

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants del beisbol.
- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics del beisbol.
- Executar coordinadament els gestos tècnics del beisbol.
- Aplicar les normes i regles pròpies del beisbol.
- Participar en els jocs proposats.
- Acceptar els resultats en la pràctica del beisbol.
- Cooperar amb els companys i companyes en els jocs practicats.
- Rentar-se després de practicar una activitat física.
- Respectar el material i les instal·lacions, i tenir-ne cura.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

- 1.El beisbol
 - Breu història
 - El reglament
 - Fonaments tècnics del beisbol

- **Atenció a la diversitat**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.
- A nivell de conceptes, es demanarà que se sàpiga descriure/explicar com hem jugat al beisbol.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Interacció oral en jocs i esports.
- Saber terminologia específica d'aquest esports.

Ciències de la naturalesa

- Coneixement del cos i hàbits saludables.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Al començament de la classe tots els alumnes faran un escalfament general, durant aproximadament 8'.
- La metodologia de les sessions serà directiva, a través del comandament directe i l'assignació de tasques. També s'utilitzaran els jocs i les formes jugades per treballar la tècnica i la presa de decisions per part de l'alumne.
- Es potenciaran i remarcaran les actituds positives de cooperació i tolerància amb els companys i companyes, independentment del seu nivell de joc.
- Es fomentarà el respecte per les regles dels jocs.
- Es fomentarà les actituds de cooperació, acceptació dels resultats, saber guanyar i perdre, etc., en els diferents jocs practicats.
- Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.
- Hi haurà una classe teòrica on s'explicarà la normativa i les característiques del joc.

(*) En la metodologia tindrem en compte l'atenció a la diversitat, PII i el full d'adaptació curricular

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

- Conèixer els aspectes reglamentaris més importants dels beisbol.

- Conèixer els fonaments tècnics i tàctics dels beisbol
- Executar coordinadament els gestos tècnics bàsics del beisbol.
- Aplicar les normes i regles pròpies del beisbol.
- Acceptar els resultats en la pràctica dels esmentats jocs.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

Els alumnes amb dificultat d'aprenentatge podran fer la prova de continguts consultant el llibre.

La part pràctica no és valorarà seguint el mateix criteri a tots els alumnes, s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne i de l'avaluació inicial.

UNITAT 9 ELS MALABARS I L'EXPRESSIÓ CORPORAL

1. OBJECTIUS

- Conèixer els aspectes generals del món dels malabars i l'expressió corporal
- Cerca de diferents maneres de comunicar-se, per mitjà del llenguatge corporal, tot utilitzant les diferents

parts del cos alhora i separadament

- Practicar composicions expressives i gestuals, amb i sense música o so
- Expressar diferents sentiments amb el cos.
- Practicar diferents habilitats amb materials malabars diversos (masses, aros, boles, mocadors, monocicle, rulo, diàbolo, plat xinès, xanques...)
- Cooperar amb els companys per aconseguir fites comunes.
- Rentar-se després de practicar una activitat física.
- Respectar el material i les instal·lacions, i les normes del treball coreogràfic.
- **Atenció a la diversitat.**
- A nivell de pràctica tots els alumnes tenen els mateixos objectius d'acord a les seves capacitats físiques i d'habilitat.

2. CONTINGUTS

1. Concepte d'expressió corporal.
2. Característiques generals de la pràctica amb elements malabars
3. Saber preparar, en grup, una representació/coreografia amb combinació de malabars

- **Atenció a la diversitat.**
- Tos els alumnes fan els mateixos continguts a nivell de practica.

3. CONNEXIONS AMB ALTRES MATÈRIES (i amb projectes de centre)

Llengua

- Saber terminologia específica d'aquest esport.

Música

- Interrelació amb els coneixements de música.

4. COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- Conèixer les possibilitats i limitacions pròpies i alienes.
- Reconèixer i apreciar les manifestacions culturals específiques de la motricitat humana.
- Conèixer la importància de l'autosuperació, la perseverança i l'actitud positiva.
- Desenvolupar la capacitat d'organització col·lectiva.
- Desenvolupar l'autonomia i la iniciativa personal.

5. METODOLOGIA D'AULA

- Es pot plantejar la projecció de vídeos sobre expressió i malabars
- Es plantejaran situacions de creativitat en preparació de petites representacions i números malabars
- És convenient enregistrar aquestes creacions de l'alumnat per analitzar-les conjuntament en una projecció posterior.

6.CRITERIS D'AVUACIÓ

- Presentar d'una creació de malabars, en grups de màxim 5 alumnes, davant de la resta de companys.
- Valorar la utilització de l'espai, la varietat de formacions, els elements d'enllaç, l'execució i la representació gràfica.
- Valorar les actituds de participació, esforç i cooperació.
- Valorar els hàbits d'higiene, respecte pel material i seguretat.

Atenció a la diversitat

La part pràctica és valorarà a tothom per igual donat que és un contingut novel·los per a tothom. De tota manera s'avaluarà en funció de les capacitats de cada alumne a partir de l'avaluació inicial.

2. TEMPORITZACIÓ

AVALUACIÓ	UNITATS	HORES
1	1. L'escalfament	2
	2. La condició física	6
	3. Rugbi i futbol americà	7
	4. Activitats de lluita	4
	5. Handbol i touch-ball	4
	7. Activitats recreatives	1
2	2. La condició Física	2
	5. Handbol i touch-ball	2
	6. Bàsquet	6
	7. Activitats recreatives	8
	9. Els malabars i l'expressió corporal	8
3	2. La condició Física	3
	7. Activitats recreatives	17
	8. El beisbol	4

3. CRITERIS D'AVAUACIÓ

(generals, de recuperació i promoció de curs)

A l'àrea d'Educació física els alumnes amb necessitats educatives especials fan el mateix que la resta d'alumnes, en la majoria de les classes, donat que l'assignatura d'Educació Física és una assignatura fonamentalment pràctica i per tant si no es dona el cas d'una disminució física tots els alumnes poden fer el mateix.

Tots els alumnes faran les mateixes activitats pràctiques a l'aula (jocs, esports i altres manifestacions d'activitat física), a menys que hi hagi un alumne/a amb problemes físics remarcables i dels quals en tindrem coneixement a través d'un informe mèdic. En aquests darrers casos, de donar-se, s'adaptaran els exercicis a les seves capacitats.

Els alumnes menys hàbils o menys dotats físicament poden fer activitats d'un nivell de dificultat més d'acord a les seves possibilitats però en definitiva l'objectiu o finalitat és el mateixa. La valoració d'aquests alumnes també serà individual.

A nivell de conceptes, l'adaptació serà clara, demanant-los uns mínims en cada tema que, en general, suposarà saber explicar els jocs i esports realitzats. En els exàmens o proves escrites de conceptes aquests alumnes podran:

- disposar de l'ajuda del llibre i/o apunts
- en ocasions, se'ls permetrà fer menys preguntes que la resta de companys i, a més, que aquestes puguin ser escollides pel propi alumne/a.

MINIMS ORGANITZATIUS QUE HAN DE CUMPLIR TOTS ELS ALUMNES:

- Tot els alumnes tenen l'obligació d'assistir a classe i de participar activament a totes les sessions, tant les conceptuals com les procedimentals.
- Les faltes d'assistència les justificaran els pares a través de l'agenda escolar, on s'especificarà el dia d'absència i els motius.
- Tots els alumnes que facin 5 o més faltes de manca de pràctica, hauran de fer un treball teòric alternatiu sobre un tema relacionat amb l'activitat física que abans hauran d'haver acordat amb el professor. El treball haurà d'incloure les següents parts:
 - Títol, autor, grup i data a la primera pàgina.
 - Índex a la segona pàgina.
 - Introducció, presentació i justificació a la tercera pàgina.
 - Desenvolupament del tema: origen i història, tècnica i tàctica, etc.
 - Conclusions del treball i opinió personal.
 - Bibliografia i pàgines internet (optatiu).
- Els alumnes que no fan classe practica per motius de salut han de presentar el justificant del metge el següent dia al professor d'Educació Física.
- Per altres motius poden presentar el justificant dels pares.
- Els alumnes que no facin pràctica han de justificar la falta, el següent dia de classe.
- Tots els alumnes han de portar xandall o roba d'esport i calçat esportiu de forma clara. Els alumnes que no porten equipament esportiu no poden fer classe pràctica. En aquests casos hauran d'omplir una fitxa amb els continguts que faci la resta de companys de classe.
- Tots els alumnes han de presentar les activitats proposades pel professor: qüestionaris, dossier, etc.
- Tots els alumnes han de disposar del full d'escalfament i de dirigir-lo quan li indiqui el professor.

4. RECURSOS BIBLIOGRÀFICS I ALTRES

Recursos bibliogràfics

- AGUAYO SERRA, Gaspar, *Bitlles i bitllots. Un joc tradicional a Catalunya*. Pagès editors. Lleida, 1996.
- AGUDO, Dorotea (i altres) *Juegos de todas las culturas*. INDE Publicaciones. Barcelona 2002.
- ALEXANDRE-BIDON, Danièle i RICHÉ, Pierre, *L'enfance au Moyen Age*. Editions du Seuil. Bibliothèque nationale de France. Tours. 1994.
- ALLUÉ, Josep M^a., *El gran llibre dels jocs*. Ed. Parramón, Barcelona 1998.
- ALLUÉ, Josep M^a; LLUCIÀ, Iraidà, *Jocs d'arreu del món. 92 jocs per conèixer un món meravellós*. Grupo Editorial CEAC, S.A. Barcelona, 2003.
- AMADES, J., *Auca dels jocs de la mainada – edició facsímil -*, Ed. Alta Fulla, Barcelona 1984.
- AMAT, Teresa i GUERRERO, Josefina: *Joc de jocs. 100 jocs populars i tradicionals*. Edita Consorci per a la normalització lingüística de Ca n'Ametller. Sant Sadurní d'Anoia 2001.
- ANDRÉS MARTIN, Faustino, *Juegos y deportes autóctonos*, Centro de Cultura Tradicional de la Diputación de Salamanca, 1990.
- ANTON, M., *Els jocs de sempre*, Edita Reforma de la Escuela S.A., Barcelona (1984)

- ARIES, P. & MARGOLIN, J.P. (1980) *Les Jeux a la Renaissance* Actes du XXXIIIe Colloque International d'Etudes Humanistes Tours Julliet. Paris: Librairie Philosophique J.Vrin.
- BALAGUER, Clara i RIPOLL, Oriol. *Xarranca. Jocs per a l'aprenentatge del català oral per a nòvinguts*. Fundació Jaume Bofill, 2002.
- BANTULA JANOT, Jaume i MORA VERDENY, Josep M. *Juegos multiculturales*. Editorial Paidotribo, Barcelona, 2002.
- BANTULA JANOT, Jaume *Francesc Maspons i el joc infantil al segle XIX*. Edita Consell Català de l'Esport, Barcelona, 2006
- BARDAJÍ, Francesca. *Jocs populars tradicionals a la comarca de l'Urgell*. Edita Ajuntament de Tàrraga. Natan Estudis. 2005.
- BAROJA BENLLIURE, V. i SEBASTIANI OBRADOR, E. *Unidades didácticas para secundaria IV. Jugar, jugar, jugar*. INDE, Barcelona 1996.
- BARREAU, Jean-Jacques; JAOUEN, Guy. *Los juegos tradicionales en Europa. Educación, Cultura y Sociedad en el siglo XX!*. Éditions Confédération FALSAB. Abril 2001
- BEAULIEU, François i RONNÉ, Hervé. *Les jeux des bretons*. Éditions Ouest-France, 2002.
- BELL, R.C. *Les plus beaux jeux du monde*. Edita Fernand Nathan, 1980
- BUSQUÉ BARCELÓ, M., i PUJOL SUBIRÀ, M.A., *Ximic, jocs tradicionals*, Edicions Amalgama, Berga (1996)
- CERVERA, Daniel; PLA, Celso i VERGE, Natàlia. *Jocs senients de sempre*. Edita Club de birles de la Sénia. La Sénia, 1999.
- CLARA, Ana. *Los juegos infantiles tradicionales. Esos juegos de siempre*. El arca de papel Editores, S.L. La Coruña, 2003.
- COSTAFREDA CASTILLO, A., *Jocs i entreteniments populars (d'Artesa de Lleida)* Col·lecció La Femosa, Pagès Editors, Lleida (1997)
- COSTES RODRÍGUEZ, A., "Emborrapà" *Jocs de carrer jugats a Amposta*, Edita Ajuntament d'Amposta (1997)
- COSTES RODRÍGUEZ, A., LAVEGA, Pere. *Els jocs populars/tradicionals a la Lleida de l'Edat Mitjana*, Edita Ajuntament de Lleida (1998) –fotocòpies-
- DE LA VILLA, Carlos. *Un año de juegos*. Edita Asociación Cultural La Tanguilla. Aranda de Duero 2005.
- FLOC'H, M. i PERU, F., *Jeux traditionnels de Bretagne*, Quadern núm. 8 de l'institut Culturel de Bretagne, 1987
- GÓMEZ NAVARRO, Ángel. *Juegos tradicionales valencianos*. Carena editors. València, 2001.
- GRUNFELD, Frederic. (1978) *Juegos de todo el mundo*. UNICEF. Editorial Edilan, Madrid. (1978)
- IGLESIES, Josep. *Jocs tradicionals de brivalla i de joventut de Reus*. Associació d'estudis reusencs, 1977.
- JARDÍ, Carles; RIUS, Joan. *1000 ejercicios y juegos con material alternativo*. Editorial Paidotribo, Barcelona, 2000.
- LAVEGA, P. *La litúrgia de les bitlles. Funcions i sentit d'un joc tradicional*. Pagès Editors. Lleida, 1997.
- LAVEGA, P. (ed.) *Juegos Tradicionales y Sociedad en Europa*. Edita Asociación Europea de Juegos y Deportes Tradicionales. Setembre 2006.
- LAVEGA, P. i OLASO, S. *1000 juegos y deportes populares y tradicionales. La tradición jugada*. Editorial Paidotribo, Barcelona 1999
- LAVEGA, Pere i PUBILL, Biel. *Els jocs tradicionals: experiències, recursos i eines per a la seva aplicació*. Edita Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre (URV (UETE-EU URV), 2005.
- LAVEGA, Pere i PUBILL, Biel. *Els jocs tradicionals, una eina per aprendre, ensenyar i conviure*. Edita Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2006.
- LAVEGA, Pere i PUBILL, Biel (2007) *Els jocs tradicionals: la recerca i la seva pedagogia*. Edita Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre (URV (UETE-EU URV –apunts de la FESTCAT 2007 pendent d'edició-
- MAESTRO GUERRERO, F. *Del tajo a la replaceta. Juegos y divertimentos del Aragón rural*. Ediciones 94, Saragossa 1996.
- MASPONS LABRÓS, F. *Jocs d'infants*. Ed. Barcino. Barcelona 1928
- MORENO PALOS, C. *Juegos y Deportes tradicionales en España*. Ed. Alianza. Madrid (1992)
- MUÑOZ DE LA MATA, Nicolás, *Jeux du monde*, UNICEF i Edicions La Nacelle 1996

- NOGUÉS FURIÓ, Pepa. *Jocs populars i tradicionals a la Terra Alta* (volums I, II i III). Fotocòpia. Recull resultat de les beques de recerca del patrimoni etnològic de Catalunya 2000, del CPCPTC.
- ORLICK, T. *Libres para cooperar, libros para crear*. Ed. Paidotribo, Barcelona 1995.
- PUBILL SOLER, B. *El joc i el paisatge lúdic a l'obra d'Artur Bladé i Desumvila*, dins a "La lliçó de l'Ebre". Edita CERE, col·lecció Daliner, núm. 4, 2005. (pàg. 87 – 122).
- QUERALT, Mª C., *Els joguets dels iaïos* - quaderns de treball pels mestres i alumnes que visiten l'exposició que organitza el Museu del Montsià (l'exposició també és itinerants)-, Amposta (1992)
- SANS, Joan, *Juga a fer juguetes*. "Sa Nostra" Obra Social i Cultural. Publicació de suport a l'exposició Juga a fer juguetes. Nuevas impresiones, S.L. 2001.
- SOLER AMIGÓ, Joan [ed.]. *Tradicioniari: els jocs i els esports tradicionals*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Generalitat de Catalunya, 2005, 311 p. (Enciclopèdia de la Cultura Popular de Catalunya; 3)
- STELLA, Jacques: *Juegos y pasatiempos de la infancia*. Edita José J. de Olañeta, Mallorca (1990).
- VIDAL i VALENCIANO, Eduard. *Jocs i joguines. Records de la infantesa*. Ed. Altafulla, Barcelona 1999 (facsimil de l'edició de 1893).
- VIOLANT SIMORRA, R., *La joguina tradicional*, Ed. Alta Fulla, Barcelona (1996)
- AAVV. *Juguem com jugaven les nenes i els nens de Tàrraco*, Edita Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona. Tarragona maig 2005.

Vídeos

- GENERALITAT DE CATALUNYA, DEPARTAMENT DE CULTURA, Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana: *Instrumentos populares de bufar, picar i rascar*, (34'). Barcelona 1995
- GENERALITAT DE CATALUNYA, DEPARTAMENT DE CULTURA, Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana: *Jocs tradicionals a Catalunya*, col·lecció Eines de Cultura Popular núm. 8, (31'). Barcelona 1999
- DEPORTES TRADICIONALES DE ASTURIAS. Productora RTV Asturias. San Esteban de las Crucea, s/n, 33195 Oviedo

CD

- EL JOC TRADICIONAL AL RODAL D'ARBÚCIES. Núria Tort i Pep Caballé. Edita Museu etnològic del Montseny, La Gabella. Arbúcies 2006.
- JUEGOS TRADICIONALES Y SOCIEDAD EN EUROPA. Edita CPCPTC, FALSAB, FDFR, FCB, FCBB, INEFC, Museu de Juegos Tradicionales de Campo, ODIANA, VVC. Projecte Europeu Cultura 2000. Setembre 2006.

Fonoteca

- CANÇONS D'INFANTESA. Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, Fonoteca de Música Tradicional Catalana, sèrie 2 Temes monogràfics Volum 1. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona 1998.